

Generální finanční ředitelství
Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1

GFR17051516
ESS

Sekce metodiky a výkonu daní

Č.j. 169368/16/7100-20116-050484

Informace GFŘ k uplatňování sazeb DPH u stravovacích služeb od 1. 12. 2016

Na základě novely¹ zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“), dochází s účinností od 1. 12. 2016 k zařazení stravovacích služeb do přílohy č. 2 zákona o DPH.

Za předpokladu splnění níže uvedených zákonných podmínek se tak v případě uskutečňování zdanitelných plnění spočívajících v poskytování stravovacích služeb a podávání nápojů s místem plnění v tuzemsku uplatní nově první snížená sazba daně.

Výše uvedená změna plyne z rozšíření přílohy č. 2 zákona o DPH o následující položku:

„56 – Stravovací služby, podávání nápojů, pokud nejsou jako stravovací služby osvobozeny od daně podle § 57 až 59 nebo pokud se nejedná o podání alkoholických nápojů uvedených pod kódy nomenklatury celního sazebníku² 2203 až 2208 nebo tabákových výrobků uvedených pod kódy nomenklatury celního sazebníku kapitoly 24.“

Obecně pro uplatnění první snížené sazby daně u služeb je rozhodující zařazení předmětné služby do přílohy č. 2 zákona o DPH. Pro tyto účely je podstatné, že se jedná o služby, které odpovídají současně číselnému kódu klasifikace produkce CZ-CPA platné od 1. ledna 2008 (dále jen „kód CZ-CPA“) a výslovně uvedenému slovnímu popisu k tomuto kódu v textové části přílohy č. 2. Při této příležitosti je vhodné zdůraznit, že tato kritéria musí být naplněna současně, nikoli odděleně pouze na základě zařazení do příslušného kódu CZ-CPA nebo pouze na základě slovního popisu.

1. Kritérium zařazení poskytované služby do kódu CZ-CPA 56

Pod tyto služby spadají dle klasifikace produkce CZ-CPA veškeré restaurační, cateringové a ostatní stravovací služby a služby podávání nápojů. Jedná se například o služby restaurací, cateringových společností, závodních a školních jídelen apod.

2. Kritérium slovního popisu – Stravovací služby, podávání nápojů, pokud nejsou jako stravovací služby osvobozeny od daně podle § 57 až 59 nebo pokud se nejedná o podání alkoholických nápojů uvedených pod kódy nomenklatury celního sazebníku

¹ Zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb

² Kódem nomenklatury celního sazebníku se rozumí kód popisu vybraných výrobků uvedený v celním sazebníku v platném znění (Příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, v platném znění.

2203 až 2208 nebo tabákových výrobků uvedených pod kódy nomenklatury celního sazebníku kapitoly 24.

Pokud jsou poskytované služby zařazeny do kódu CZ-CPA 56, je následně nutné vyhodnotit kritérium slovního popisu. První snížená sazba daně se u stravovacích služeb a služeb podávání nápojů uplatní pouze za předpokladu, že se jedná o zdanitelné plnění ve smyslu § 2 odst. 2 zákona o DPH. Tato úprava se proto nevztahuje zejména na stravovací služby poskytované v souvislosti s výchovou a vzděláváním, tj. stravování žáků ve školních jídelnách, které jsou podle § 57 zákona o DPH osvobozeny od daně bez nároku na odpočet daně (osvobozeno ovšem není stravování poskytované studentům na vysokých školách). A dále ani na stravovací služby poskytované v souvislosti s poskytováním zdravotních a sociálních služeb, které jsou také osvobozeny od daně bez nároku na odpočet daně (§ 58 a § 59 zákona o DPH).

Podávání alkoholických nápojů a tabákových výrobků je z uplatnění první snížené sazby daně vyloučeno, a proto se u těchto služeb i nadále uplatní základní sazba daně. V případě alkoholických nápojů specifikovaných dle kódu nomenklatury celního sazebníku 2203 až 2208 a tabákových výrobků dle kapitoly 24 celního sazebníku se proto uplatní vždy základní sazba daně bez ohledu na formu zdanitelného plnění (dodání zboží nebo poskytnutí služby).

Praktické aspekty poskytování předmětných služeb

Z hlediska vymezení restauračních služeb dle unijních předpisů³ a judikatury Soudního dvora Evropské unie⁴ lze dovodit, že do této kategorie spadají stravovací služby i podávání nápojů ve smyslu kódu CZ-CPA 56, přičemž jednotlivá podání jídel, nápojů či obojího jsou obvykle považována pouze za jednu složku restaurační služby jako celku, v němž služby převažují.

S ohledem na znění kritéria slovního popisu v příloze č. 2 k zákonu o DPH, které mimo jiné ustanovuje výjimku z uplatnění první snížené sazby daně v případě alkoholických nápojů a tabákových výrobků podávaných v rámci stravovacích služeb a podávání nápojů, je, z hlediska určení správné výše sazby daně z přidané hodnoty u předmětných zdanitelných plnění, nutné rozlišit ty části plnění vztahující se k podání alkoholických nápojů nebo tabákových výrobků, neboť u těchto položek se první snížená sazba daně neuplatní.⁵

Pokud si host restaurace příkladně objedná dvě polední menu skládající se z hlavního jídla a nápoje, přičemž v prvním případě bude podáván nápoj nealkoholický a ve druhém alkoholický, musí provozovatel restaurace, plátce daně z přidané hodnoty, v rámci poskytnuté stravovací služby rozlišit uplatnění první snížené sazby daně u podání jídla a nealkoholického nápoje a uplatnění základní sazby daně v případě podání alkoholického nápoje, neboť tato složka předmětného plnění je z uplatnění první snížené sazby daně u stravovacích služeb ze zákona explicitně vyloučena.

Uvedená pravidla se neuplatní v případě stravovacích služeb a podávání nápojů poskytnutých v rámci zvláštního režimu pro cestovní službu dle § 89 zákona o DPH. Podrobnější informace k uvedeným specifikům jsou k dispozici na internetu Finanční správy.⁶

³ Článek 6 nařízení Rady č. 282/2011, kterým se stanoví prováděcí opatření ke směrnici 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty

⁴ Např. rozsudek C-231/94 Faaborg-Gelting Linien, C-497/09 - Bog a další

⁵ Uvedené pravidlo lze dovodit z judikatury Soudního dvora Evropské unie. Viz případy C-384/01 – Komise v. Francie, C-251/05 – Talacre Beach Caravan Sales a C-94/09 – Komise v. Francie

⁶ <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-pridane-hodnoty/informace-stanoviska-a-sdeleni/dph-u-sluzeb-cestovniho-ruchu/informace-k-uplatnovani-dph-u-sluzeb-2040>

V případě poskytování stravovacích služeb a podávání nápojů ubytovacími zařízeními mohou nastat určitá specifika, za jejichž předpokladu se výše uvedená pravidla rovněž neuplatní. Vybrané příklady jsou k dané problematice zveřejněny na internetu Finanční správy v samostatném dokumentu.⁷

Přechodné období

S ohledem na účinnost zákona č. 113/2016 Sb. a souvisejících přechodných ustanovení se bude nová úprava v oblasti sazeb daně aplikovat u těch zdanitelných plnění, která budou uskutečněna od 1. 12. 2016. V případě situací, kdy byla poskytnuta úplata přede dnem uskutečnění zdanitelného plnění a toto plnění bude uskutečněno až po 1. 12. 2016, uplatní se pro výpočet daně postup podle § 37a zákona o DPH.

Závazné posouzení určení sazby daně u zdanitelného plnění

V případě nejistoty či nejasností jakou sazbu daně v případě zdanitelného plnění uplatnit, lze i nadále využít institutu tzv. závazného posouzení. Podání žádosti o závazné posouzení pak vychází především z § 47a a § 47b zákona o DPH, přičemž se pro podání žádosti a další procesní záležitosti spojené s řízením o závazném posouzení použijí příslušná ustanovení zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Žádost se může vztahovat pouze k jedné položce zboží či služby a její podání podléhá správnímu poplatku ve výši 10 000 Kč.

Ing. Jiří Fojtík
ředitel sekce

⁷ http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/Ubytovani_se_stravovanim.pdf